

طرح جشنواره روز آزادی نرم افزار تهران

بنیاد دانش آزاد

تیر ۱۳۹۵

مجوز انتشار

فهرست مطالب

۴	۱	شناسنامه رویداد
۶	۲	نرم افزار آزاد چیست؟
۶	۱.۲	تاریخچه
۶	۲.۲	تعریف نرم افزار آزاد
۷	۳	معرفی جوامع کاربری نرم افزار آزاد و دانش آزاد
۷	۴	تاریخچه روز آزادی نرم افزار
۸	۱.۴	درباره برگزارکننده جشنواره
۸	۲.۴	روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۲ در تهران
۸	۳.۴	روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۴ در تهران
۱۰	۵	اهداف کلی همایش
۱۰	۱.۵	اهداف موضوعی
۱۰	۲.۵	اهداف اجرایی
۱۱	۶	منافع حمایت از جامعه
۱۱	۱.۶	مواردی که می توانید به عهده بگیرید
۱۲	۲.۶	ویژگی های مناسب برای مکان برگزاری
۱۲	۳.۶	مواردی که می توانیم به عهده بگیریم
۱۲	۱.۳.۶	امتیازات ویژه
۱۳	۲.۳.۶	امتیازات معمولی

۱ شناسنامه رویداد

عنوان جشنواره: روز آزادی نرم افزار ۱۳۹۵ در تهران
سطح برگزاری: ملی • منطقه‌ای • بین‌المللی
برگزارکننده: بنیاد دانش آزاد
نشانی وبسایت جشنواره: sfd.fsug.ir
مدت زمان: یک روز
تاریخ مورد نظر: پنجشنبه یا جمعه هفته اول مهر ۱۳۹۵
ساعت برگزاری: از ۸ تا ۱۷
محل برگزاری مورد نیاز: سالن کنفرانس برای بخش ارائه‌ها، چند کلاس برای برگزاری کارگاه‌های آموزشی به صورت موازی و مکان تبلیغات اسپانسرها
برآورد تعداد شرکت‌کنندگان: بیش از ۸۰۰ نفر
محورهای اصلی جشنواره: معرفی، ترویج، کاربرد و استفاده، جذب مشارکت‌کننده و حمایت جامعه از پروژه‌ها و تولید نرم افزار آزاد، دانش آزاد و سخت افزار آزاد
مخاطبین جشنواره: کاربران انجمن‌های نرم افزاری، دانشجویان، دانش آموزان سال‌های آخر دبیرستان، کارمندان و مدیران سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی، کارمندان و مدیران شرکت‌های فعال در حوزه تولید نرم افزار
برنامه‌های جانبی جشنواره: • بخش پوستر • کارگاه‌های آموزشی
تعرفه‌های ثبت‌نام در کنفرانس، کارگاه‌ها و سایر موارد: رایگان و بدون نیاز به ثبت‌نام
نحوه تامین مالی: از محل
• حمایت مردمی
• جذب حامیان مالی (اسپانسر)
• برگزاری نمایشگاه‌های جانبی
• بودجه تایین شده از قبل
• ثبت‌نام در جشنواره

اطلاعات مربوط به دوره‌های قبل:

برگزارکننده	تاریخ برگزاری	محل برگزاری	تصاویر جشنواره
بنیاد دانش آزاد	چهارشنبه ۳ مهر ۱۳۹۲ ساعت ۸ - ۱۷	فرهنگسرای (ارسباران) هنر	sfd.fsug.ir/1392/photos
بنیاد دانش آزاد	پنج‌شنبه ۹ مهر ۱۳۹۴ ساعت ۹ - ۱۷	سالن جابر دانشگاه صنعتی شریف و دانشکده کامپیوتر	sfd.fsug.ir/1394/photos

سازمان‌های همکار و حامیان اصلی تا این تاریخ:

نام سازمان	نوع حمایت/همکاری توافق‌شده
سازمان فناوری اطلاعات (itc.ir)	تامین سالن فرهنگسرای ارسباران برای جشنواره سال ۱۳۹۲، در اختیار قرار دادن مکان برگزاری جلسات هفتگی بنیاد دانش آزاد ایران از تاریخ ۸ اردیبهشت ۱۳۹۲ تا تاریخ ۸ تیر ۱۳۹۳
مرکز ملی توسعه و بکارگیری نرم‌افزارهای بومی و آزاد/متن‌باز ایران	پذیرایی جشنواره سال ۱۳۹۲ و حمایت مالی از جشنواره سال ۱۳۹۴
دانشگاه صنعتی شریف	تامین سالن جابر بن حیان برای جشنواره سال ۱۳۹۴
انجمن علمی کامپیوتر دانشگاه شریف	همکاری در برگزاری جشنواره سال ۱۳۹۴
شرکت بندار سوبان سامانه	در اختیار قرار دادن مکان جلسات داوری جشنواره سال ۱۳۹۴ و مکان جلسات بنیاد دانش آزاد از ۲۰ مرداد ۱۳۹۳ تا کنون
فناوران آنیسا	حمایت مالی از جشنواره سال ۱۳۹۴
بستنی و لبنیات میهن	پذیرایی شرکت‌کنندگان از ساعت ۹ تا ۱۳ در جشنواره سال ۱۳۹۴
پروژه تور	ارسال پکیج تیشرت و برچسب با طرح تور از آلمان برای جشنواره سال ۱۳۹۴
شرکت پارس‌پک	دادن هدیه‌های ارائه‌های برتر جشنواره سال ۱۳۹۴

برای اطلاع از رویدادهای مشابه داخلی یا خارجی (کنفرانس، نمایشگاه و ...) که به مناسبت روز آزادی نرم افزار آزاد تاکنون برگزار شده یا در آینده برگزار خواهند شد به عنوان ۴. تاریخچه روز آزادی نرم افزار مراجعه کنید.

خدمات مورد انتظار ما و روش های حمایت ذیل عنوان ۵. اهداف کلی همایش و ۶. منافع حمایت از جامعه به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته است. در صورت تمایل برای همکاری/حمایت از این رویداد با تلفن همراه یا ایمیل شخص رابط تماس حاصل فرمایید. نام شخص رابط: سعید علیجانی

تلفن همراه شخص رابط: ۰۹۱۹۵۶۱۶۰۵۹

ایمیل شخص رابط: sfd@fsug.ir

۲ نرم افزار آزاد چیست؟

۱.۲ تاریخچه

نرم افزار آزاد زمانی به وجود آمد که ذهن خلاق فردی به نام ریچارد استالمن^۱ تحمل اشکالات نرم افزارهای انحصاری آن زمان مانند یونیکس^۲ را نداشت. او نخواست برای استفاده از هر نرم افزاری اجازه بگیرد یا در استفاده از نرم افزارها برای انجام کارهای دلخواهش محدود شود، لذا تصمیم گرفت پروژه ای را راه اندازی کند که به این انحصار پایان دهد. در سال ۱۹۸۳ پروژه GNU را در آزمایشگاه هوش مصنوعی دانشگاه MIT آغاز کرد و در سال ۱۹۸۵ بنیاد نرم افزارهای آزاد^۳ را بنا نهاد.

۲.۲ تعریف نرم افزار آزاد

نرم افزار آزاد، همراه کد منبع و قوانینی منتشر می شود که آزادی استفاده، بررسی، ویرایش، بهبود و باز نشر کد نرم افزار را تضمین می کنند. نرم افزاری که این چهار آزادی را داشته باشد نرم افزار آزاد نامیده می شود. در نرم افزارهای غیر آزاد افراد برای استفاده از نرم افزار باید مجوز آن را خریداری کنند یا از راه غیر قانونی از آن استفاده کنند، اما در نرم افزار آزاد افراد برای استفاده مجبور به خرید مجوز نیستند. در نرم افزار آزاد از راه هایی مانند فروش فایل دودویی^۴ یا راهنماها، فروش خدمات، راه اندازی سرویس می توان کسب درآمد کرد.

1 Richard Matthew Stallman

2 Unix

3 Free Software Foundation

4 Binary

۳ معرفی جوامع کاربری نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد

گروه‌های بسیاری در ایران و بقیه کشورهای جهان بصورت فیزیکی یا آنلاین در زمینه نرم‌افزار آزاد، سیستم عامل گنو/لینوکس، دانش آزاد، آموزش و نشر آزاد دوره‌های علمی، نشر مقالات آزاد علمی و ... فعالیت می‌کنند. فعالیت این گروه‌ها در بیشتر موارد توسط افراد داوطلب و به صورت خودجوش انجام می‌گیرد. به عنوان مثال بنیاد نرم‌افزار آزاد سی سال است که در راستای گسترش نرم‌افزار آزاد، دانش آزاد کامپیوتر و حفظ حریم شخصی افراد فعالیت‌های مستمری انجام می‌دهد و در نتیجه این فعالیت‌ها توانسته است سیستم عامل آزاد گنو/لینوکس را به جایگاه شایسته‌ای در جهان تکنولوژی امروز برساند. نرم‌افزار آزاد در هر زمینه‌ای از دنیای دیجیتال که وارد شده است اگر نگوییم که گوی سبقت را از رقیبان انحصاری خود ربوده است، پایه‌پای آنان در دنیای مدرن امروز به پیش رفته است. ویکی‌پدیا که حاصل تزویج نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد است امروزه نه تنها بزرگترین دانشنامه عمومی این قرن است بلکه با هزینه کم‌های داوطلبانه افراد علاقه‌مند به گسترش دانش آزاد اداره می‌شود. در ایران جوامع نرم‌افزار آزاد عمر طولانی‌تری نسبت به جوامع دانش آزاد دارند. گروه کاربران لینوکس تهران (تهران‌لاگ) یکی از اولین جوامع فعال نرم‌افزار آزاد در ایران است. دسته دیگر گروه‌های فعال در زمینه دانش آزاد هستند که به صورت مجازی و فیزیکی از گذشته مشغول به فعالیتند که برای دسته مجازی آن می‌توان به سایت‌های کلاس درس^۱، مکتب‌خونه^۲، مرکز گسترش عدالت آموزشی (آلا)^۳ و برای دسته فعالیت‌های فیزیکی این گروه‌ها به بنیاد دانش آزاد^۴ اشاره کرد که در زمینه‌های کامپیوتر، برق، علوم انسانی و ... فعالیت می‌کند.

۴ تاریخچه روز آزادی نرم‌افزار

کاربران نرم‌افزار آزاد روز آزادی نرم‌افزار^۵ را جشن می‌گیرند. هدف اصلی این رویدادها، معرفی و تشویق دیگران به استفاده از نرم‌افزارهای آزاد است. اولین بار این روز در ۲۸ اوت سال ۲۰۰۴ توسط ۷۰ گروه در نقاط مختلف جهان جشن گرفته شد. هر ساله بیش از ۳۰۰ گروه کاربری در سراسر دنیا این رویداد را برگزار می‌کنند. سال‌های پیش به جز تهران این رویداد توسط گروه‌های فعال کاربری شاهین‌شهر، اصفهان، رشت، مشهد، کرج و دانشگاه علم و صنعت برگزار شد. سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴ بنیاد دانش آزاد مجری برگزاری این جشنواره در تهران بود.

1 kelasedars.org

2 maktabkhooneh.org

3 sanatisharif.ir

4 www.fsug.ir/wiki

5 Software Freedom Day

۱.۴ درباره برگزارکننده جشنواره

حدود ۶ سال است که بنیاد دانش آزاد، توسط عده‌ای از افراد فعال در زمینه نرم‌افزار آزاد تشکیل شده است. هدف افراد در بنیاد دانش آزاد گسترش مفهوم دانش آزاد و نرم‌افزار آزاد در جامعه و ایجاد بستری برای فعالیت منسجم افراد علاقه‌مند به دانش آزاد است. برگزاری جشنواره روز آزادی نرم‌افزار نیز در راستای همین هدف افراد بنیاد دانش آزاد است.

۲.۴ روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۲ در تهران

جشنواره روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۲ در تهران^۱ با حمایت سازمان فناوری اطلاعات و سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و مرکز توسعه و بکارگیری نرم‌افزارهای آزاد/متن‌باز و با محوریت آشناسازی جامعه با نرم‌افزار آزاد و بررسی تفاوت‌های آن با سایر سیستم‌های موجود، در تاریخ چهارشنبه ۳ مهر ۱۳۹۲ ساعت ۸ الی ۱۶:۳۰، در دو بخش کارگاه‌های تخصصی و ارائه‌ها برگزار شد. به‌صورت همزمان این جشن در تاریخ ۳۰ شهریور ۱۳۹۲ در بسیاری از نقاط دنیا با تمرکز بر نرم‌افزارهای آزاد برگزار شد. شرکت در این جشنواره برای همه علاقه‌مندان، آزاد و رایگان بود.

۳.۴ روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۴ در تهران

جشنواره روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۴ در تهران^۲ با همکاری انجمن علمی دانشکده کامپیوتر دانشگاه شریف، در تاریخ پنج‌شنبه ۹ مهر ۱۳۹۴ ساعت ۹ الی ۱۷، در دو بخش کنفرانس و کارگاه‌های آموزشی برگزار شد. در طول این مدت بیشتر از ۸۰۰ نفر از شهرهای مختلف ایران در بخش‌های کنفرانس و کارگاه‌ها شرکت کردند. شرکت در این جشنواره برای همه علاقه‌مندان، آزاد و رایگان بود.

بیشتر سخنرانی‌های بخش کنفرانس با موضوعات غیرفنی بود. ارائه‌دهندگان بخش کنفرانس درباره موضوعات اهمیت حریم شخصی، تاکید بر اهمیت جامعه نرم‌افزار آزاد، توضیحاتی در مورد نرم‌افزار آزاد، معرفی مدارک LPIC، آشنایی با درس حجیم آنلاین آزاد (ماک)، نرم‌افزار آزاد در کلان‌داده، «چیزهایی درباره ویکی‌پدیا که نمی‌دانستید»، معرفی بنیاد نرم‌افزارهای آزاد/متن‌باز ایران و سامانه DLP سخنرانی کردند. ابتدای مراسم فیلم پیام ریچارد استالمن که به مناسبت جشنواره روز آزادی نرم‌افزار تهران ضبط کرده بود، پخش شد. همچنین در بخش‌های استراحت، دو انیمیشن آزاد بنیاد بلندر به نام‌های Sintel و Cosmos Laundromat، مصاحبه نلسون ماندلا درباره اوبونتو و کلیپ We are Linux پخش شد.

1 sfd.fsug.ir/1392

2 sfd.fsug.ir/1394

در بخش کارگاه‌ها، کارگاه‌های متنوعی با موضوعات فنی و عمومی به صورت موازی با بخش کنفرانس برگزار شد. کارگاه نصب و استفاده از سیستم عامل گنو/لینوکس در لابی دانشکده کامپیوتر دانشگاه صنعتی شریف از ساعت ۱۰ تا ۱۶ برگزار شد. سایر کارگاه‌ها با موضوعات ابزارهای توسعه و یکی‌پدیا، معرفی ابزارهای حفظ حریم شخصی، آموزش نرم‌افزار بلندر، آموزش فریم‌ورک‌های فرانت‌اند، سخت‌افزار آزاد و آردوینو، کارگاه Embedded Linux From Scratch، سه کارگاه امنیت (با موضوعات SELinux، کالی لینوکس، هک کلاه سفید و تست نفوذ به شبکه)، دو کارگاه برنامه‌نویسی (با موضوعات نوشتن اپلیکشن با Qt و آشنایی زبان برنامه‌نویسی R)، و دو کارگاه برنامه‌نویسی وب (با موضوعات آموزش فریم‌ورک Yii و کامپوننت‌نویسی برای جوملا) و سامانه کنترل ورژن گیت در کلاس‌های دانشکده کامپیوتر برگزار شد.

همچنین یکی از بخش‌های موازی در این جشنواره که در لابی دانشکده کامپیوتر برگزار شد، بخش نقاشی لوگوهای نرم‌افزار آزاد روی تیشرت بود. در این بخش افراد تیشرت‌های خود را در اختیار برگزارکننده این بخش قرار دادند و ایشان روی لباس‌های افراد، طرح‌های مورد نظر را نقاشی می‌کرد.

در این جشنواره ۱۶ نفر به عنوان تیم اجرایی و برگزارکننده رویداد و ۱۹ نفر به عنوان استف در روز جشنواره مشارکت کردند و از میان ۳۳ نفری که در سایت جشنواره مقاله یا پیشنهاد برگزاری کارگاه ثبت کردند بعد از برگزاری جلسات داوری ۱۳ نفر در بخش کارگاه‌ها و ۱۰ نفر در بخش همایش مطالب خود را ارائه کردند و شش عدد کلیپ جمعا به مدت ۴۸ دقیقه در سالن اصلی پخش شد. از مجموع ۲۴ ساعت محتوای ارائه شده در بخش کارگاه‌ها و همایش، بعد از تدوین جمعا ۱۲ ساعت فیلم سخنرانی به دست آمد که هر کدام در پنج قالب مختلف در سایت‌های یوتیوب، تخته‌سفید و آرشیو آپلود شدند. مجموع ویدئوهای جشنواره روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۴ در کمتر از یک سال بیشتر از ۵۰۰۰ بار در سایت‌های مختلف بازدید داشته‌اند. بازتاب جشنواره در رسانه‌ها به گونه‌ای بود که تعدادی از نشریات، فروم‌های اینترنتی، بلاگ‌ها، سایت‌های خبری، سایت‌های مرتبط با نرم‌افزار آزاد و سایت‌های شرکت‌های فناوری اطلاعات، خبر برگزاری جشنواره را منتشر کردند. همچنین شبکه تلویزیونی الکوثر گزارشی به زبان عربی از جشنواره تهیه و پخش کرد.

۵ اهداف کلی همایش

سعی بر آن شده تا با برگزاری ارائه‌ها و کارگاه‌های متنوع و با بهره‌گیری از تجارب افراد فعال در جامعه نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد، قدم‌هایی در راستای آشنایی بیشتر افراد با این مفاهیم و گسترش آن در جامعه برداشته شود و فرهنگ مشارکت جمعی افزایش پیدا کند. به طور خلاصه می‌توان گفت محورهای اصلی برنامه‌های این جشنواره معرفی، ترویج، افزایش کاربرد و استفاده، جذب مشارکت افراد و جلب حمایت جامعه و تولید در زمینه نرم‌افزار آزاد، دانش آزاد و

سخت‌افزار/روباتیک آزاد است. به طور کلی اهداف همایش به دو صورت دسته‌بندی می‌شود.

۱.۵ اهداف موضوعی

- نرم‌افزار آزاد
- سخت‌افزار/روباتیک آزاد
- دانش آزاد

۲.۵ اهداف اجرایی

- ترویج
- کاربرد و استفاده
- معرفی
- جذب مشارکت‌کننده و حمایت جامعه
- تولید

به ازای هر کدام از اهداف موضوعی پنج هدف اجرایی تعریف شده‌است. برای نمونه نرم‌افزار آزاد در اجرا پنج ما به‌ازا دارد: ترویج نرم‌افزار آزاد، کاربرد و استفاده از نرم‌افزار آزاد، معرفی نرم‌افزار آزاد، جذب مشارکت‌کننده و حمایت جامعه از نرم‌افزار آزاد و پروژه‌های مرتبط و تولید نرم‌افزار آزاد. برای بقیه اهداف موضوعی مانند دانش آزاد و سخت‌افزار/روباتیک آزاد نیز اهداف اجرایی به این صورت تعیین شده‌است.

۶ منافع حمایت از جامعه

مخاطبان این رویداد از هر گروه و دسته‌ای مانند توسعه‌دهندگان نرم‌افزار، مدیران شبکه‌های کامپیوتری، دانشجویان، مدیران صنایع و افراد علاقه‌مند به حوزه IT هستند.

به طور کلی جشنواره روز آزادی نرم‌افزار دو دسته مخاطب دارد:

- افراد فعال و نخبه در زمینه نرم‌افزار آزاد، شبکه، امنیت و اینترنت
- افراد علاقه‌مند به نرم‌افزار، کامپیوتر، اینترنت.

باتوجه به ماهیت نرم افزار آزاد حضور شما به عنوان حامی در این رویداد می تواند علاوه بر تبلیغات برند شما، یک حرکت اخلاقی و معنوی در راستای گسترش سطح دانش و رفاه جامعه باشد. به طور کلی نتایجی که حمایت از جامعه در پی دارد به شرح زیر است:

- حمایت از یک حرکت اخلاقی و معنوی
- گسترش سطح دانش و رفاه جامعه
- معرفی فعالیت ها، تاریخچه و برند شرکت
- شناسایی افراد فعال و نخبه و جذب آنها
- آشنایی و ارتباط با اعضای بقیه گروه های کاربری فعال در حوزه ی نرم افزار آزاد و دانش آزاد
- ارتباط با مدیران و صاحبان صنایع مرتبط با نرم افزار آزاد/متن باز و افراد فعال و دارای دانش کافی در این زمینه

۱.۶ مواردی که می توانید به عهده بگیرید

- سالن کنفرانس و کلاس برای کارگاه ها
- ناهار
- پذیرایی
- اینترنت
- پخش زنده
- تبلیغات کاغذی

۲.۶ ویژگی های مناسب برای مکان برگزاری

- اعلام قطعی زمان و مکان دقیق
- مکان برگزاری در روز پنجشنبه یا جمعه در اختیار جشنواره باشد
- اعلام قطعی هر چه زودتر باشد، بهتر است
- داشتن فضای مناسب برای کارگاه ها
- داشتن فضای مناسب برای پذیرایی و بخش پوستر
- عدم نیاز به ثبت نام برای ورود به محل برگزاری رویداد

- داشتن فضای مناسب برای چند عدد میز و تبلیغات اسپانسر
- اندازه کافی سالن همایش و سایر فضاها
- تناسب امکانات سالن با موضوع همایش
- ارائه امکانات بیشتر از سالن مثل استند برای بنر یا اینترنت و ...

۳.۶ مواردی که می‌توانیم به عهده بگیریم

۱.۳.۶ امتیازات ویژه

- قرارگیری و توزیع بروشور در بسته برنامه
- قرارگیری فرم جذب نیروی کار در سایت برای مدت معلوم
- اختصاص یک عدد میز برای توزیع بروشور، فرم جذب نیروی کار و معرفی شفاهی شرکت در فضای پذیرایی بیرون سالن
- درج نشان شرکت روی پوستره‌های جشنواره و بنرهای اینترنتی
- قرارگیری پرچم حامی در سن برنامه
- اهدای تندیس و لوح تقدیر از حامی از طرف دبیرخانه جشنواره
- تقدیر از حامی در پایان برگزاری مراسم

۲.۳.۶ امتیازات معمولی

- ثبت نام و نشانه و درج لینک شرکت در بخش حامیان ویژه در سایت جشنواره
- نصب استند در بیرون سالن
- قرارگیری و توزیع فرم جذب نیروی کار در بسته برنامه
- درج نام شرکت در تاریخچه سایت برای همیشه
- معرفی حامی در شبکه‌های اجتماعی مربوط به رویداد
- درج لوگو و نام حامی در ایمیل‌های گروهی
- معرفی حامی در اطلاع‌رسانی‌ها و اخبار ارائه شده توسط حامیان رسانه‌ای